



evropský
sociální
fond v ČR



EVROPSKÁ UNIE



MINISTERSTVO ŠKOLSTVÍ,
MLÁDEŽE A TĚLOVÝCHOVY



OP Vzdělávání
pro konkurenceschopnost

INVESTICE DO ROZVOJE VZDĚLÁVÁNÍ

Název školy:	ZŠ Vyškov, Na Vyhlídce 12, příspěvková organizace
Číslo projektu:	CZ.1.07/1.4.00/21.3425
Název materiálu:	VY_12_INOVACE_02_VI_33_Eliška Přemyslovna
Tematický okruh:	I/2 Čtenářská a informační gramotnost
Ročník:	IV. - V.
Autor:	Mgr. Lenka Hudcová
Datum tvorby:	Duben 2013

Anotace:	Materiál je určen pro zopakování a prohloubení učiva vlastivědy.
Zdroje:	<i>Wikipedie: Otevřená encyklopedie: Eliška Přemyslovna</i> [online]. c2013 [citováno 22. 04. 2013]. Dostupný z WWW: < http://cs.wikipedia.org/w/index.php?title=Eliška_Přemyslovna&oldid=10227809 >
Pomůcky:	Psací potřeby, pracovní list, text (lze promítnout prostřednictvím interaktivní tabule nebo nakopírovat žákům).

Zkušenosti z pilotáže:	Žáci předloženému textu porozuměli, pracovní list vyplnili se zájmem a takřka bezchybně. Zaujala je především informace o věku Eliška Přemyslovny a Jana Lucemburského, když byli oddáni. Při ověřování jsme zmínili muzikál Noc na Karlštejně, který žáci povětšinou viděli a znali. Doplnili jsme četbou z knihy „Panovníci českých zemí“. Práce žáky zaujala.
------------------------	--

ELIŠKA PŘEMYSLOVNA



Eliška Přemyslovna byla posledním Přemyslovcem na českém trůně. Narodila se 20. ledna 1292 jako dcera českého a polského krále Václava II. a jeho ženy Guty Habsburské. Jejím dědem byl Přemysl Otakar II.

Ačkoliv měla ještě devět sourozenců, dětství jich přežilo i s Eliškou jen 5 (Václav III., Anna Přemyslovna, Markéta Přemyslovna a Anežka.). Její dětství nebylo šťastné - matka jí zemřela, když jí bylo pět let, sama byla svědkem otcova pomalého umírání. Eliška byla vychovávána ve svatojiřském klášteře. Zde byla abatyší její teta Kunhuta Přemyslovna a některé zdroje uvádějí, že Eliška se měla stát její následnicí. K tomu však nedošlo. Roku 1306 byl zavražděn Eliščin jediný bratr Václav III. a z Elišky (jediné neprovdané Přemyslovny ve věku na vdávání) se tak stala důležitá postava mocenských bojů. Ty trvaly až do roku 1309, kdy se vlivní opati cisterciáckých klášterů Heidenreich Sedlecký a Konrád Zbraslavský zasloužili o sňatek Elišky se synem nového římskoněmeckého krále Jindřicha VII. – Janem Lucemburským. Janu Lucemburskému bylo čtrnáct let, když se domluvil sňatek s osmnáctiletou Eliškou Přemyslovnou. Svatba se konala ve Špýru (město v jihozápadním Německu) 1. září 1310. Korunovace se konala 7. února 1311.

Ani v manželství však Eliška nebyla šťastná, neboť brzy začalo dostávat povážlivé trhliny. Prvním důvodem bylo, že Eliška porodila Janovi v prvních letech manželství pouze dvě dcery, dalším důvodem pak Janova stále častější nepřítomnost v Čechách. Většinu času trávil nepřítomen a do Čech jezdil sporadicky. Roku 1316 se Elišce narodil syn Karel IV. (po narození dostal jméno Václav) – nejvýznamnější potomek tohoto manželského páru. Roku 1319 se manželství Elišky Přemyslovny a Jana Lucemburského rozpadlo úplně.

Ke konci života se Eliška věnovala sbírání svatých ostatků, podporovala stavbu Zbraslavského kláštera a také se zasazovala o svatořečení Anežky České. Zemřela na Vyšehradě v osmatřiceti letech na tuberkulózu 28. září 1330. Pohřbena byla 1. října 1330 na Zbraslavi.

PRACOVNÍ LIST

1. Jaké je datum narození Elišky Přemyslovny a kdo byli její rodiče?

2. Kolik měla Eliška Přemyslovna sourozenců a kolik z nich zemřelo v dětském věku?

3. Za koho a kdy byla provdána Eliška Přemyslovna?

4. Kolik bylo manželům let, když se brali?

5. Jak se jmenuje nejvýznamnější potomek Elišky Přemyslovny a Jana
Lucemburského, ve kterém roce se narodil?

6. Ve kterém roce se rozpadlo její manželství s Janem Lucemburským?

7. V kolika letech Eliška Přemyslovna zemřela a co bylo příčinou jejího úmrtí?

PRACOVNÍ LIST (ŘEŠENÍ)

1. Jaké je datum narození Elišky Přemyslovny a kdo byli její rodiče?

Narodila se 20. ledna 1292 Václavu II. a Gutě Habsburské.

2. Kolik měla Eliška Přemyslovna sourozenců a kolik z nich zemřelo v dětském věku?

Eliška měla 9 sourozenců, dětství jich nepřežilo 5.

3. Za koho a kdy byla provdána Eliška Přemyslovna?

Byla provdána za Jana Lucemburského, datum sňatku bylo 1. září 1310.

4. Kolik bylo manželům let, když se brali?

Janu Lucemburskému bylo 14 let, Elišce Přemyslovně bylo 18 let.

5. Jak se jmenuje nejvýznamnější potomek Elišky Přemyslovny a Jana Lucemburského, ve kterém roce se narodil?

Byl to Karel IV. (narozený jako Václav), narodil se roku 1316.

6. Ve kterém roce se rozpadlo její manželství s Janem Lucemburským?

Jejich manželství se rozpadlo v roce 1319.

7. V kolika letech Eliška Přemyslovna zemřela a co bylo příčinou jejího úmrtí?

Zemřela ve věku osmatřiceti let na tuberkulózu.